

Ժ.02.07 – ՌՈՄԱՆԱԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԼԵՉՈՒՆԵՐ (իսպաներեն)

ԱՍԴԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ

1. Ռոմանական լեզուների դասակարգումը, ընդհանրություններն ու տարբերությունները:
2. Ստրատների (շերտերի) տեսությունը. ենթաշերտ, մակաշերտ, առշերտ:
3. Ժողովրդական լատիներենը որպես ռոմանական լեզուների հիմք: Իսպաներենի ծագումնաբանությունը:
4. Իսպաներենի զարգացման փուլերի ընդհանուր բնութագիրը:
5. Իբերյան թերակղզու ռոմանականացումը:
6. Վերանվաճման նշանակությունը, քաղաքական և լեզվական միավորների կազմավորումը: Իսպաներենի պատմական բարբառները:
7. Հին իսպաներենի հնչյունական, ձևաբանական-շարահյուսական համակարգը, բառապաշարը:
8. Միջին իսպաներենի լեզվական առանձնահատկությունները, գրական ժառանգությունը: Միջին իսպաներենի անցումը դասական իսպաներենի:
9. Ոսկեդարյան իսպաներենի ընդհանուր լեզվական փոփոխություններն ու առանձնահատկությունները:
10. Իսպաներենը XVIII-XIX դդ.: Թագավորական Ակադեմիայի ստեղծումը և նրա նորմավորող գործունեությունը: Ուղղագրական ռեֆորմները:
11. Լատինամերիկյան իսպաներենի հնչյունական, ձևաբանական-շարահյուսական և բառային առանձնահատկությունները:
12. Հնչյունաբանություն և հնչույթաբանություն: Հնչյունաբանության ուսումնասիրության առարկան: Արտասանական ապարատ՝ ակտիվ և պասիվ օրգաններ:
13. Հատույթային և վերհատույթային տարրեր: Հնչյուններ և հնչույթներ: Հնչյունների և հնչույթների սահմանազատումը:
14. Իսպաներենի ձայնավորները և դրանց դասակարգումը:
15. Իսպաներենի բաղաձայնների համակարգն ու դրանց դասակարգումը: Առնմանում, տարնմանում:
16. Երկբարբառներ, եռաբարբառներ, հորանջ: Ձայնավորների և բաղաձայնների միաձուլված արտասանության առանձնահատկությունները:
17. Վանկ: Վանկի սահմանումը, տեսակներն ու վանկատման կանոններն իսպաներենում:
18. Հնչերանգ: Հնչերանգի սահմանումը, տեսակներն ու գործառույթները: Ձայնի տոն, ռիթմ, դադար:
19. Բառագիտության ուսումնասիրության առարկան, նրա խնդիրներն ու նպատակները:
20. Բառի սահմանման խնդիրը իսպանագիտական աղբյուրներում:
21. Բառի բովանդակային կառուցվածքը: Բառի իմաստային կառուցվածքի բաղադրիչները՝ անվանողական-նշանակողական և հարանշանակային իմաստ: Իմաստի տարբեր մեկնաբանությունների շուրջ:
22. Լեզվական միավորների արտահայտության և բովանդակության պլանների փոխհարաբերության խնդիրները (հոմանիշություն, հականիշություն, համանունություն, հարանունություն):

23. Մենիմաստություն և բազմիմաստություն:
24. Լեզվական միավորների ներքին համակարգային՝ շարակարգային և հարացուցային հարաբերությունները:
25. Ժամանակակից իսպաներենի բառապաշարի դասակարգման սկզբունքները, բառապաշարի շերտերը:
26. Բառապաշարի սոցիալ-գործառական տարբերակման խնդիրները (ժարգոն, մասնագիտական ժարգոն, սոցիալական ժարգոն, արգո):
27. Իմաստային դաշտերի տարբեր մեկնաբանությունները արդի լեզվաբանության մեջ (Ս. Ուլման, Խիլի Գայա, Ֆ. Կառետեր, Տրիեր):
28. Կառուցվածքային իմաստաբանություն: Իմակ, իմաստույթ: Սեռանիշ, տեսականիշ և տարբերակիչ իմակ: Բառային միավորի իմակային վերլուծություն:
29. Իմաստափոխության պատմական, հասարակական և հոգեբանական գործոնները:
30. Իմաստափոխությունների տեսակները (բառիմաստի ընդլայնում, նեղացում, բարելավում, վատթարացում):
31. Փոխաբերություն, փոխանունություն:
32. Տաբու և մեղմասություն:
33. Հնաբանությունների տեսակները: Նորաբանությունները ժամանակակից իսպաներենում: Օտարաբանություններ:
34. Իսպաներենի բառապաշարի հարստացման աղբյուրները:
35. Բառակազմության հիմնական միջոցները:
36. Չնահատողական ածանցների հիմնական տեսակները իսպաներենում:
37. Գերմանական փոխառություններն իսպաներենում:
38. Արաբական փոխառություններն իսպաներենում:
39. Ամերիկանաբանությունները իսպաներենում:
40. Հունարենից, անգլերենից, պորտուգալերենից և իտալերենից կատարված փոխառությունները իսպաներենում:
41. Բառարանագրություն: Իսպաներեն բառարանների դասակարգման և կազմության հիմնական սկզբունքները:
42. Դարձվածքի սահմանման խնդիրը իսպանագիտական աղբյուրներում: Դարձվածքի էական տարբերակիչ հատկանիշները և դասակարգման խնդիրները:
43. Դարձվածային տարբերակներ՝ բառային, ձևաբանական- շարահյուսական և այլն:
44. Առածի և ասացվածքի սահմանման խնդիրը իսպանագիտական աղբյուրներում, դրանց տարբերակիչ հատկանիշները:
45. Խոսքի մասերի դասակարգման խնդիրներն իսպաներենում: Գլխավոր և երկրորդական խոսքի մասերը և դրանց ձևաբանական ու շարահյուսական առանձնահատկությունները:
46. Գոյական անուն: Թվի և սեռի քերականական կարգերի առանձնահատկությունները, Նորմայից դուրս կիրառության դեպքերը և դրանց ոճական առանձնահատկությունները:
47. Որոշարկիչների ընդհանուր բնութագիրը, դրանց իմաստային դասակարգումը, կիրառության առանձնահատկությունները:
48. Առկայացման հասկացությունը: Հոդը որպես գոյականների առկայացման հիմնական միջոց:
49. Բայի ընդհանուր բնութագիրը, իմաստային-քերականական խմբերը: Զերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը:

50. Կապերի տեսակները իսպաներենում և դրանց կիրառության առանձնահատկությունները: Կապերի դասակարգումը ըստ 3 հիմնական սկզբունքների՝ իմաստային, ծագումնաբանական, բառակազմական:
51. Դերանունների տեսակները իսպաներենում, քերականական կարգերը:
52. Մակբայների դասակարգումն ու գործառույթները:
53. Խոսքի մասերի շարահյուսական գործառույթների ընդհանուր բնութագիրը:
54. Ոճաբանության ձևավորումը որպես անկախ գիտակարգ: Ոճաբանության ուսումնասիրության առարկան:
55. Արդի ոճաբանության զարգացման հիմնական ուղղությունները: Իսպանական ոճաբանական դպրոցը:
56. Ոճաբանության հիմնական հասկացությունները (հարանշանակություն, նորմա, ոճական գործառույթ):
57. Դարձույթը որպես խոսքի պատկերավորման արտահայտչամիջոց: Դարձույթների տեսակները և հիմնական ոճական գործառույթները:
58. Շարահյուսական ոճաբանություն: Իմաստային բանադարձումները (աստիճանավորում, բառախաղ, հակադրություն, նրբաբանություն), դրանց հիմնական ոճական գործառույթները:
59. Շարահյուսական բանադարձումների տեսակները, դրանց հիմնական ոճական գործառույթները:
60. Գրաբանության, ուղղագրության և կետադրության ոճարտահայտչական գործածության հնարավորություններն իսպաներենում:
61. Խոսքի հնչունական կառուցվածքի ոճական հնարները:
62. Թարգմանաբանության ձևավորումը որպես անկախ լեզվաբանական գիտակարգ: Թարգմանության լեզվաբանական նախադրյալները:
63. Թարգմանությունը որպես միջլեզվական և միջմշակութային երկլեզվյան հաղորդակցական ակտ:
64. Համարժեքությունը որպես թարգմանության հիմնական հասկացություն:
65. Թարգմանությունը որպես գործընթաց և արդյունք:
66. Բանասիրական վերլուծությունը որպես թարգմանության գործընթացի կարևոր բաղադրիչ:
67. Թարգմանական կադապարները (փոխակերպական, իմաստային, իրադրային, հաղորդակցական և այլն):
68. Իրակությունների (ռեալիա) տարբեր մեկնաբանությունները թարգմանաբանության մեջ, դրանց թարգմանության հիմնական հնարները:
69. Ազգամշակութային բաղադրիչը որպես թարգմանական խնդիր: Ազգամշակութային բաղադրիչի դասակարգումը
70. Թարգմանական հիմնական հնարները:
71. Դարձվածքների թարգմանության հիմնական խնդիրները:
72. Առածների և ասացվածքների թարգմանության հիմնական հնարները:
73. Պատկերավորությունը որպես թարգմանական կատեգորիա: Թարգմանության մեջ դրա վերարտադրման խնդիրները:
74. Բանաստեղծական տեքստի թարգմանության առանձնահատկությունները:
75. Հատուկ անունների թարգմանության առանձնահատկությունները:

Լրացուցիչ մասնագիտական կրթական մաս (25 հարց)

1. Գործառական ոճի հասկացությունը: Գործառական ոճերի դասակարգման հիմնական սկզբունքները:

2. Գիտական ոճի էական տարբերակիչ հատկանիշները: Ձևաբանական-շարահյուսական և բառային մակարդակի բնութագիրը: Գիտական տերմինաբանություն:
3. Լեզվի գործառույթներն ըստ Կ.Բուլերի և Ռ.Յակոբսոնի հաղորդակցական կադապարների:
4. Պաշտոնական ոճի լեզվական տարբերակիչ հատկանիշները:
5. Պաշտոնական գրագրության առանձնահատկությունները իսպաներենում:
6. Լրագրային լեզվի զարգացման արդի միտումները իսպաներենում: Լրատվական ժանրի կառուցվածքային տիպերը:
7. Թարգմանաբանության պատմության ընդհանուր ակնարկ. Տոլեդոյի թարգմանիչների դպրոցը:
8. Շլայերմախերի և Խ. Օրտեգա ի Գասետի դերը արդի թարգմանաբանության զարգացման մեջ:
9. Հաղորդակցական-գործառական համարժեքության հասկացությունը արդի թարգմանաբանության մեջ: Դինամիկ համարժեքությունը ըստ Յու. Նայդայի:
10. Մտաշահարկման դպրոցի դերը արդի թարգմանաբանության մեջ (Գ. Տուրի, Ի. Էվեն Չոհար):
11. Տեքստերի տիպաբանությունը ըստ Կ. Ռայսի և դրանց թարգմանության խնդիրները:
12. Բանավոր թարգմանության պատմության ընդհանուր ակնարկ:
13. Բանավոր թարգմանության եռությունը և տեսակները՝ բանավոր թարգմանություն գրավոր տեքստից, համաժամանակյա և հաջորդական թարգմանություն, դրանց հիմնական առանձնահատկությունները:
14. Բանավոր թարգմանության որակի խնդրի շուրջ արդի մեկնաբանությունները:
15. Իսպանական ոսկեդարի ժամանակաշրջանի պատմամշակութային իրադարձությունների, գրական ուղղությունների և իշխող գեղագիտական հայացքների համընդհանուր նկարագիրը:
16. Իսպանական թատրոնի «ոսկեդարը» (Լուպե դե Վեգա, Տիրսո դե Մոլինա, Կալդերոն):
17. Դիսկուրսի սահմանման խնդիրն արդի լեզվաբանության մեջ: Վան Դեյկի քաղաքական դիսկուրս-վերլուծությունը:
18. Արդի իսպանալեզու քաղաքական դիսկուրսում հաճախակի հանդիպող խոսքային հաղորդակցական հնարները (տիպականացում, տարակրկնություն, չափազանցում, շեշտադրում, ընդունելի փաստարկի կիրառում):
19. Հերմենևտիկական որպես գեղարվեստական ստեղծագործության մեկնաբանության մեթոդաբանություն:
20. Գործաբանական լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկան և արդի հիմնախնդիրները:
21. Հաղորդակցական գործաբանություն: Ցուցայնական միջոցների կարևորությունը համատեքստում:
22. Խոսքային ակտերի հիմնական խմբերի նկարագրությունը:
23. Ճանաչողական իմաստաբանության հիմնական դրույթները: Ճանաչողության և լեզվի փոխադարձ կապը: Իմաստաբանություն և լեզվամտածողություն:
24. Ճանաչողական իմաստաբանության ժամանակակից մեթոդաբանությունը: Հասկացական կառույցներ և դրանց համակարգումը:
25. Հանրալեզվաբանության ուղղությունները և ուսումնասիրության հիմնական մեթոդները:

1. Alarcos Llorach, E. Gramática de la lengua española. Madrid: ed. Espasa, 1994.
2. Álvarez, C. L. «Lenguaje de los políticos y medios de comunicación». En El idioma español en las agencias de prensa, Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1990, pp. 89-99.
3. Bagdasarián, H.; Méndez Santos, M. Manual Básico de Lexicología Española. Ereván: ed. Limush, 2011.
4. Baghdasarián, H.; Méndez Santos, M. Español académico para lingüistas. Ereván: ed. Limush, 2009.
5. Carreter, L.; Calderón, C. Cómo se comenta un texto literario. Madrid: Cátedra, 2006.
6. Carreter, F.L. Lengua española. Madrid: ed. Grupo ANAYA, 1995.
7. Cascón Martín, E. Lengua española y comentario de texto. Madrid: Edinumen, 2000.
8. Colodro, M. El silencio en la palabra: Aproximación a lo innombrable. Buenos Aires, 2004.
9. Coseriu, E. Teoría del lenguaje y lingüística general. Madrid: ed. Gredos, 1982.
10. Fernández Lagunilla, M. La lengua en la comunicación política 1: el discurso del poder. Madrid: Arco libros, 1999.
11. Fernández Lagunilla, M. La lengua en la comunicación política 1: la palabra del poder. Madrid: Arco Libros, 1999.
12. Galván Moreno, L. «El concepto de aplicación en la hermenéutica literaria». En Signa. Revista de la Asociación Española de Semiótica, núm. 13, 2004. <http://www.cervantesvirtual.com/nd/ark:/59851/bmc8s516>
13. García López, R. Cuestiones de traducción (hacia una teoría particular de textos literarios). Granada: Ed. Comares, 2000.
14. Garrido Domínguez, A. «El texto literario a la luz de la hermenéutica». En Signa. Revista de la Asociación Española de Semiótica, núm. 13, 2004. <http://www.cervantesvirtual.com/nd/ark:/59851/bmc51495>
15. Giménez, G. «Análisis del discurso político-jurídico». En Poder, Estado Y Discurso. Perspectivas Sociológicas Y Semiológicas Del Discurso Político-Jurídico, UNAM. México, 1981, cap. V, págs. 123-151.
16. González Ruiz, R. «Una cala en el lenguaje político español: análisis lingüístico de un discurso parlamentario». En CAUCE, Revista Internacional de Filología y su Didáctica, nº 31, 2008, pp. 141-160.
17. Hurtado Albir, A. Traducción y traductología: Introducción a la traductología. Madrid: Cátedra, 2001.
18. La Real Academia Española y la Asociación de Academias de la Lengua Española, Manual de la Nueva gramática de la lengua, RAE, Madrid: ed. Espasa, 2010.
19. Lapesa, R. Historia de la lengua española. Madrid: Gredos, S. A, 2008.
20. Lengua española. C.O.U. (coordinado por A.López García). Madrid: ed. ECIR, 1997.
21. Lyons, J. Semántica lingüística. Barcelona: ed. Paidós Ibérica, S.A., 2009.
22. Marín, C. Manual de periodismo. México: Grijalbo, 2004.
23. Penny, R. Gramática histórica del español. Barcelona: Ariel, 2008.
24. Perez, J.C. Introducción a la Pragmática del Español. Madrid, 1994.
25. Pérez, R.A., Materiales para el estudio de la gramática española. Barcelona: ed. DM Librero Editor, 1996.
26. Piaget, J. Psicolingüística: desarrollo del lenguaje. Madrid: ed. Elsevier España, S.L, 2008.
27. Piaget, J. Teoría cognitiva. Pensamiento y lenguaje. Madrid, 2012.

28. Quilis, A. "Las unidades prosódicas o suprasegmentales". En El comentario fonológico y fonético de textos. Real Academia Española: Ortografía de la lengua española (Edición revisada por las Academias de la Lengua Española). Madrid: ed. Espasa, 1999.
29. Quilis, A. Historia de la lengua española. Madrid: UNED, 1987.
30. Quilis, A. Principios de Fonología y Fonética Españolas. Madrid: ed. Arco/Libros, 2000.
31. Rastier, F. Semántica interpretativa. Mexico: ed. siglo XXI, s,a, de c,v, 2005.
32. Rebollo Torío, M. A. «Caracterización del lenguaje político». En Testi specialistici e nuovi saperi nelle lingue iberiche. Aispi, 2002, pp. 11-35.
33. Reiss, K.; Vermeer, H. Fundamentos para una teoría funcional de la traducción. Madrid: Ediciones Akal, 1996.
34. Saber escribir (coordinado por J. Sánchez Lobato). Buenos Aires: Aguilar, 2007.
35. Saroyán, L. Fonética teórica de la lengua española. Ereván: ed. Van Aryan, 2014.
36. Talens, J. Romera Castilla, J., et alli. Elementos para una semiótica del texto artístico. Madrid: Cátedra, 1999.
37. Trubetzkoy, N. S. Principios de fonología. Madrid: Cincel, 2011.
38. Trujillo, R. Introducción a la semántica española. Madrid: ed. Arco Libros, S,A, 1988.
39. Trujillo, R. Principios de semántica textual. Madrid: ed. Arco Libros, S,L, 1996.
40. Van Dijk, T. Estructuras y funciones del discurso. México: Siglo XXI, 2005.
41. Van Dijk, T.; Mendizábal, I. R. Análisis del discurso social y político. Quito: Abya-Yala, 1999.
42. Vigodsky, L. S. Pensamiento y lenguaje: Aspecto cognitivo. Nuevo León, 2007.
43. Zamora, J., Guitart, J. Dialectología hispanoamericana. Salamanca: ed. Almar, 1988.
44. Васильева-Шведе, О.К.; Степанов В.Г. Теоретическая грамматика испанского языка. Морфология и синтаксис частей речи. Москва: Высшая школа, 1980.
45. Виноградов, В.С. Лексикология испанского языка. Москва: Высшая школа, 2003.
46. Григорьев, В. П. История испанского языка. Москва: Высшая школа, 1985.
47. Леонтев, А. А. Основы психолингвистики. Москва, 2008.
48. Фирсова, Н.М. Грамматическая стилистика испанского языка. 3-е изд. испр. и доп., Москва: Высшая школа, 2005.
49. Բաղդասարյան, Յ. Թարգմանաբանության ներածություն, Երևան, 2007: